



ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	14 พ.ย. 2554	42	15017	5



มรดกกล้วยา

กาสะลอง : หนึ่งในดอกไม้บูชามหาชาติชาดก

กาสะลอง โดยทั่วไป หมายถึง ป๊อบ มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Indian Cork Tree และชื่อทางวิทยาศาสตร์ คือ Milingtonia hortensis Linn. f. ในวงศ์ BIGNONIACEAE เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สมัยโบราณนิยมนำดอกกาสะลองมาตากแห้งแล้วเคล้ากับเส้นยาสูบมวนเป็นบุหรี่สูบ ส่วนสรรพคุณทางยาพบว่ามีการใช้ส่วนรากเป็นยาบำรุงปอดและรักษาวัณโรค นอกจากนี้ยังใช้เป็นส่วนประกอบของยาหลายขนาน อาทิ ยาดับบวม ยาแก้ไข้ แก้เจ็บตา เป็นต้น

ในคัมภีร์ "พุทธนิมิต" ของวัดศาลาล่วง ตำบลศาลา อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง กล่าวถึงตอนพระมัลลย์ขึ้นไปบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ได้พบกับพระศรีอริยเมตไตรยโพธิสัตว์ ตอนหนึ่งพระมัลลย์ถามว่า หากมนุษย์อยากเกิดร่วมสมัยกับพระศรีอริยเมตไตรยพุทธเจ้า ควรกระทำบุญเช่นไร พระศรีอริยเมตไตรยโพธิสัตว์ตอบว่า "...มิว่าคนทั้งหลายปรารถนาใคร่หันยังข้าเมื่อเป็นสัพพัญญูพระพุทธเจ้าดังอัน จึ่งฟังยังมหาเวสสันดรชาดอันประดับด้วยคาถาพันหนึ่งในวันเดียวสิ่งเดียวเทอะ เมื่อจักฟังนำเอามาเยี่ยงเครื่องสักการบูชาทั้งมวลแล้วบูชายังมหา



Photo by Kru T



ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 14 พ.ย. 2554	ปีที่ 42	ฉบับที่ 15017	หน้า 5
------------------------------	------------------------	-------------	------------------	-----------

เวสสันดรชาดอันนั้นด้วยประทีปพันดวงก็ดี ด้วยดอกบัวพันดวงก็ดี ดอกนิลublพันดวง ดอก
ผักตบพันดวง ดอกกาสะลองก็พัน ซอกก็พันผืน ข้าวก็พันก้อน แล้วจึงฟังธรรมด้วยครพ" ความ
ว่า หากคนทั้งหลายอยากเห็นเราเมื่อตรัสรู้เป็นสัพพัญญูพระพุทธเจ้า ให้ฟังธรรมเทศนา
เวสสันดรชาดก อันประกอบด้วยพระคาถาหนึ่งพันคาถา ฟังให้จบในวันเดียว และก่อนที่จะฟัง
ให้สักการบูชาด้วยประทีป ดอกบัว ดอกนิลubl ดอกผักตบ ดอกกาสะลอง ธงและก้อน
ข้าวอย่างละหนึ่งพัน แล้วตั้งใจฟังด้วยความเคารพนอบน้อม

ด้วยเหตุนี้ ชาวล้านนาจึงเอาดอกกาสะลองบูชาในการฟังเทศน์มหาชาติ โดยการเอา
ไม้ไผ่ขัดและจำนวนสองแผ่นกระหนาบดอกกาสะลองเป็นแผงแขวนไว้รอบ ๆ ธรรมาสน์ โดย
เฉพาะการฟังเทศน์มหาชาติในประเพณี "ตั้งธรรมหลวง" ช่วงลอยกระทงที่เรียกประเพณีนี้
เป็งของทุก ๆ ปี

นอกจากนี้ ชาวล้านนายังเล่าสืบต่อกันมาว่า ดอกกาสะลองเป็นดอกไม้บูชาพระแม่
ธรณี โดยกล่าวกันว่าดอกกาสะลองที่บ้านสะพรั่งอยู่บนต้นจะยังมีกลิ่นหอมไม่มาก ต่อเมื่อ
ตกหรือหล่นเคลื่อนอยู่เหนือแผ่นดินจึงจะส่งกลิ่นหอมจริงใจ และแผ่กลิ่นไปไกลทั่วแผ่นดิน
ไปถึงสวรรค์ชั้นอินทร์ชั้นพรหม ยมโลกเลยทีเดียว

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบจากเว็บ <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=526547>)